

TRANSILVANIA DE EST

Organ de afirmare românească

Inserts sub Nr. 13/1938 Trib. Arad

ABONAMENTE:

Abonamentari — — Lei 200.— Bănel, industrii, inst.
Retin — — — Lei 500.— part. și publice Lei 2000.—

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET

Redacția și Administrația:
ARAD, Str. CLOȘCA Nr. 7

Calea ferată Trans-iraniană

(ESS). — Marea Linie ferată trans-iraniană, lungă de 1400 km., care întinde de la Golful Persic până la Marea Caspică și care a constituit proiectul preferat al Șahului, a fost sfârșită în ziua de azi, duminică, 21 Septembrie 1941, inaugurată într-un mod fastuos, după 11 ani de construcție. După finalizarea unuia din cele două șahuri de la Bender, portul iranian al golfului de la Est a Mării Caspice și duce în prag peste munții Elburs la Teheran. Linia ferată trebuie să treacă în acest sector peste o înălțime de 2100 m., întrucât a fost necesară construirea de 80 de tunele. Podul calei ferate de la Abbasabad, care trece pe o înălțime de 100 m., constituie una dintre cele mai înalte construcții din lume. În aceste de grele au fost însă promembele tehnice care s-au impus rezolvării inginerilor în sectorul de la Teheran în Sultanabad, D'isful și Abvas la Bender-Şahpur pe Golful Persic. Pe o lungime de 150 km. panta s'a urcat de 2200 m. și afară de numeroase poduri s'au construit în acest sector nu mai puțin de 150 tunele, din care cel mai lung are 3 km. Pe lângă tot inginerii au fost puși în fața celor mai complicate probleme constructive și este fără îndoială că în vederea socotii linia ferată trans-iraniană ca cea mai puternică și im- profesională cale ferată din lume. La această întreprindere au lucrat 40 mii de muncitori sub conducerea inginerilor europeni.

Guvernul a cedat execuția construcției unui consorțiu scandinav "Hampsex-ului", care la rândul său a concesionat construcția pe diferitele sectoare unui număr de so-

cietați europene și americane. Firma suedeză „Svenska Entreprenad” a fost încredințată cu construcția podurilor. Germania a participat la rândul ei, în primul rând cu livrarea de vagoane de cale ferată și locomotive.

Finanțarea acestei construcții — cheltuielile sunt apreciate la 30 milioane pfunzi sterline, — s'a făcut din resursele proprii ale Iranului. Afară de veniturile realizate din vânzarea ceaiului și a zahărului, a fost rezervată pentru construcția căii ferate o parte din fondul național de rezerve, care se constituie din redevențele date de Anglo Iranian Oil Company. Deși nu este de așteptat că linia ferată iraniană se va echilibra într-o vreme scurtă, în ceea ce privește încasările și cheltuielile, totuși ea constituie un punct important în consolidarea economică a țării. Prin crearea liniei ferate vor fi regiunile din Nord, atât de importante din punct de vedere economic, scoase din izolația lor. Până acum un export din aceste regiuni era posibil doar prin Caucaz sau Irak, ceea ce însemnă prin Rusia sau terenui de influență al Angliei. Acum dispune Iranul de un mijloc modern de transport, prin care țara devine independentă față de Rusia și Anglia. Afară de aceste calea ferată care leagă Nordul de Sud, este garantul cel mai puternic pentru consolidarea operii de uniune și pentru menținerea independenței. Conștiința redobândită a națiunii găsește în această operă un fundament puternic. Din puterile proprii, cu mijloace proprii, fără un împrumut străin — aceste sunt hotărâtoare și indică un drum în viitorul strălucit. Calea ferată transiraniană constituie opera de bază a națiunii noi, expresia cea mai puternică a redobândirii sale.

Aniversări

Pe marginea unei

Ziua de 6 Septembrie 1940 va rămâne în istoria poporului nostru ca o zi hotărâtoare pentru destinele ei. Luptele politice luaseră un caracter de inversunare nemai cunoscută, amenințând să deschidă porțile tuturor curentelor de anarhie și să ducă țara în prăpastie.

Nu era nimeni care să alină energia trebuitoare pentru domolirea pasiunilor deslănțuite de ajătarea iudeomasonică, nimeni care să-și impună voința întru salvarea patriei amenințată de dihonnia sfâșierilor interne.

Nesiguranța și neliniștea stăpâneau pretutindeni, apăsând greu toate cugetele și toate simțirile românești, cari nu-și mai vedeau mân-

tuirea decât la o mînune. Se aștepta mântuitorul. Il chemau înfrigurate toate nădejțile de mai bine, toate năzuințele și toate emoțiunile ceasului de grea cumpănă prin care treceam.

Iar când a venit el, cel așteptat, a fost ca o înviore generală, a tipat bucuria în sufletele alungând norii de snădejde și viața și-a reluat mersul ei ascendent.

L'a aclamat cu voioșie întreaga suflare cinstit-românească, l'au binecuvântat bătrânii, l'au slăvit cei tineri.

MAREȘALULUI ION ANTONESCU revenea în ceasurile de cumpănă să preia cârma vasului și să-l scoată dincolo de zonele răvășite, la li-

manul de liniște și siguranță.

Infliptă adânc în sufletul românesc această zi de renaștere glorioasă a României, ne poartă iubirea credincioasă pe urmele viteze ale armatelor camarade româno-germane, comandate de Mareșalul Ion Antonescu, care și-a încins sabia pentru a se înrola în marea cruciadă a Europei creștine, contra comunismului iudeo-bolșevic.

TRĂIASCĂ M. S. REGELE MIHAI II! TRĂIASCĂ MAREȘALUL ION ANTONESCU! TRĂIASCĂ ARMATELE VITEZE ROMÂN-GERMANE!

CORIOLAN BARBAT

În lagărul sovietic de concentrare Solowki

(ESS). — Cartea intitulată „Socialismul trădat”, de Karl I. Albrecht, are o deosebită importanță între lucrările care tratează de știrile bolșevice în Rusia Sovietică. Autorul a fost timp de 10 ani până la condamnarea sa la moarte și evadare, un membru al comitetului central al partidului și al sfatului comisariilor politici, îndeplinind în același timp înalte funcțiuni sovietice. În această situație a avut el posibilitatea să se informeze precis asupra stărilor reale din Soviete și pe baza opiniilor personale să creeze un tablou obiectiv.

Intr-o călătorie oficială a avut ocazia să cunoască lagărul de muncă forțată So-

lowki de pe insulele Solowetzki. Nenumărați oameni au fost exilați pe această insulă a morții, spre a nu o mai părăsi niciodată și a face veșnic loc nouilor jertfe. Albrecht nu s'a mulțumit să viziteze tabăra sub conducerea comandantului de tabără, ci adesea a avut ocazia să afle adevărul din gura deținuților asupra stărilor care domnea în lagărul de muncă forțată. Deținuții din această tabără trebuiau să lucreze fără nici o zi de odihnă mai mult de 14 ore pe zi pe terenurile mociroase, sau în păduri, spre a îndeplini norma cerută. Dacă această pedeapsă nu părea suficientă elementele care erau desemnate ca recalcitrante au fost go-

nite la coasta mării înghețată de jumătate, unde au fost împușcați cu mitraliera și aruncați pe urmă în mare. Conducătorii beți din tabără țineau adesea exerciții de tir folosindu-se de obiective vii. Prizonieri, și cu deosebire copii fără nici un adăpost (besprizonniki) au fost așezați la perete în fața unui gard apropiat de locuința comandantului. Jertfele au fost înainte desbrăcate încât au înghețat lângă zid sub temperatura siberiană. Impotriva acestor nenorociți se trăgea cu revolverul, chiar și atunci când au fost atinși de mai multe gloanțe și corpul lor înghețat nu se deslipa de gard. Dacă victimele

(Continuare în pag. 2-a)

Londra se roagă pentru criminali

(ESS). — Două acțiuni sunt în curs actualmente în Anglia. Una, a cărei intensitate crescândă o cunoaștem, din momentul în care situația militară pe frontul din Est este tot mai disperată, este întărirea unei atitudini tot mai optimiste în judecata situației din Răsărit, firește în vederile corespunzătoare ale amicului sovietic. Cea de-a doua constă într-o creștere de atmosferă pentru Soviete, pornind din convingerea că cetățeanul britanic trebuie să fie pregătit până la vremea limită în vederea susținerii sovietelor. Această militare pentru Soviete a stăpânit Anglia la sfârșitul săptămânii trecute într-o măsură necunoscută până acum. Mi-

nistrii și ziarele, emițătoarele radiofonice și episcopii băteau toba reclamei pentru bolșevici cu o intensitate, care lasă să se străvadă cât de necesar este pentru Londra ajutorul Moscovei, căci Stalin, după o astfel de inimoasă manifestare londoneză, nu se vede întotdeauna în situația de a crea lucruri magistrale. Desigur nu-ia venit ușor lordului Wood, trezorierul statului, să recunoască, că pentru ajutorarea financiară a Sovietelor nu s'a tras nici o graniță. Este știut că și englezii numai în cazuri extreme sunt dispuși să-și ajute amicii în domeniul financiar până la extrema limită. Ziarul „Times” înțărăște declarația lui Wood și o susține în

felul următor: Orice unie de energie care ne stă la dispoziție trebuie integrată pentru ajutorarea Sovietelor. „Reynolds News” devine patetic: Anglia privește spre Moscova. Atenția generală revine „în aceste zile critice de Septembrie asupra camarazilor noștri de arme, care apără porțile Leningradului”. În Moscova „se toarnă armele pentru eliberarea omenirii”. Ministrul marinei austriacene Hughes declară: „Ne bucurăm că Sovietele se luptă atât de admirabil. Acest războiu al Sovietelor este războiul nostru”. Alte voci lasă să se întrevadă problemele materiale. Ziarul „Times”, care în atitudinea sa față de bolșevism dovedește o totală schimbare, cântă în tonul de inimă simpatia Angliei pentru aliații so-

vietici, dar în același timp se găsește în realitate formulând amenințarea: „Dacă ar mai exista într-un loc vreun impediment în vederea ajutorării Uniunii Sovietelor cu transporturi de materiale, acesta trebuie înlăturat imediat”.

Această propagandă politică, care sublinează identitatea de interese dintre plutocrația britanică și spărgătorii bolșevici, este completată de atitudinea bisericii din Anglia. Nu ne putem închipui ceva mai pervers decât un serviciu divin în bisericile britanice pentru bolșevism. Ca purtătorul de cuvânt al acestei atitudini fără precedent în istorie s'a redițat, cum era și firesc, arhiepiscopul de Canterbury. Peste noapte, evlavioasa Anglie a nitat că, bolșevismul a distrus bisericile

și licoanele, a chinuit și ucis preoții. Bisericile britanice se roagă acum pentru bolșevismul care s'a manifestat printr-o furie oarbă de distrugere și asasinat, înjosind demnitatea umană. Pentru aceștia, se roagă acum preoții din întreaga Anglie, degrațând într-un mod inconștient misiunea care ar trebui să o îndeplinească. Episcopul de Portsmouth a spus într-o scrisoare pastorală că Uniunea sovietică a adus un ajutor binevenit Angliei în ceasul greu de încercare și aceasta datorită grației divine”. Mândra Anglie crede că poate să respire mai ușurată datorită ajutorului adus de bolșevici, dar nu avea foarte curând ocazia să se convingă că această credință a fost iluzorie.

URANIA:

Renumitul roman al lui: A. DUMAS adaptat pe ecran într-o montare modernă
cu JOHN WAYNE celebrul aventurier
 12 CAPITOLE 2 SERII, ambele DEODATĂ

„Aventurile celor trei Muscheteri”

Peste 100.000 figuranți, lupte crâncene, emoții nemaivăzute
FANTASTIC PALPITANT ULUITOR

JURNAL NOU UFA. Cruceada contra bolșevismului partea VII-a.
FURNERUL PE FRONT
 Din cauza lungimii filmului repr. încep la 3, 6 și 9.

Informațiuni

Jocurile de vară ale organizației Tineretului German (Hitlerjugend) au luat sfârșit la Breslau Duminică trecută. Pe lângă cei 5000 de reprezentanți ai Tineretului German, care au luat parte în finalele diferitelor probe, au participat și 700 de reprezentanți ai organizațiilor tinerilor din 15 state diferite ale Europei, transformând reuniunea într-o adevărată sărbătoare a tineretului european. (RDV)

În urma războiului provinciile de nord-est ale Franței se resimțeau foarte mult din cauza lipsei medicilor. Pentru a înlătura acest inconvenient, 540 de medici și farmacisti au fost aduși în această regiune. Deasemenea, potrivit unei legi recent promulgate, toți medicii care au fost prizonieri de războiu, își pot relua activitatea lor în localitățile unde au funcționat înainte de războiu. (RDV)

Cel mai mare omnibus din lume a fost pus în circulație la Roma de către societatea de comunicații din capitala Italiei. Omnibusul este în mișcare de energie electrică, are o lungime de 18 metri și poate transporta 200 de pasageri. Cele mai mari omnibusuri de până acum erau în America și la Milano, având o lungime de 14 metri și putând transporta 145 de pasageri. (RDV)

Portofelul pierdut
 Intreprinderea Comunală aduce la cunoștință că în ziua de 31 August 1941 cineva a pierdut pe linia de autobuse Nr. 1, autobusul Nr. 17 un portofel negru cu bani. Posesorul dovedit va putea prelua portofelul la Direcțiunea Intreprinderii str. Mucius Scaevola No. 9/13, pe lângă verificarea identității și proprietății.

Zeama de cartofi ca medicament

Mesele neregulate pot provoca serioase turburări stomacale. Este stabilit că stomacul omului între orele 12 și 14 este mai bine pregătit pentru a lua hrana principală zilnică, pentru că între aceste ore produce cea mai mare cantitate de acid gastric, menit să transforme mâncărurile, care apoi să fie asimilate de organism. În cazul când stomacul nu primește hrană în acest interval, acidul este nevoit să-și desvolte activitatea într-o altă direcție și aceasta poate provoca hiperaciditate și chiar boli serioase. Clinica Universității din

Heidelberg a făcut experiențe cu zeamă de cartofi, obținută din cartofi roșii din Odenwald, care conțin o apreciabilă cantitate de solanin. Cartofii cruși curățați sau răzuți sunt presați printr-o pânză. Zeama de cartofi astfel obținută este luată ca medicament înainte de masă. S'a constatat că bolnavii predispuși la hiperaciditate sau suferinzi de stomac, s'au simțit cu mult mai bine chiar după două zile de tratament, iar analizele au dovedit o normală aciditate a stomacului. (RDV)

S'a redeschis restaurantul și cofetăria
„FERDINAND”
 (Fost localul Kalli)
ARAD, Piața Avram Iancu Nr 11
 Unde găsiți mâncări calde și reci, prăjituri fine și înghețata cea mai gustoasă, cu prețurile cele mai eficiente din tot orașul.
ABONAMENTE LUNARE CU PREȚ REDUS!
 Rog sprijinul onoratului public
 Proprietar: **TRAIAN VĂRĂDIAN**

Centenarul Filarmonicelei din Viena

Orchestra Filarmonică din Viena împlinește în această toamnă 100 de ani de existență. Centenarul va fi sărbătorit printr-un mare program jubiliar, în care vor figura o serie întreagă de concerte festive, dintre care două vor fi dirijate de Wilhelm Furtwängler, iar câte u-

nul de Richard Strauss, Hans Knappertsbusch, Clemens Krauss și Karl Böhm. În cadrul concertelor dirijate de maestrul Karl Böhm vor fi executate bucățile dedicate Filarmonicelei din Viena, cu prilejul acestui eveniment jubiliar. (RDV)

Înaintarea germană continuă pe frontul din Est cu toată starea mizerabilă a drumurilor sovietice. (PK. Ob.)

Rubrica Hecocomaișilor EPIGRAMAME

Intr-o epigramă publicată, l' s'a atribuit lui Mr. Răzor, titlul de inginer la fabrică....

La f brică — e avocat,
 La gazetari — e inginer,
 Pentru natvi — e literat,
 În realitate — un farseur.

T E P E Ș

Colțul vesel

Motiv grav
 — De ce te-ai mutal?
 — Avcan o gazdă prez curioasă.
 — Cum asta?
 — În ficcare zi mă întreba când em să-i plătesc chiria.

N'aude bine
 — Când ai căpătat accesul de febră, ț-au clănțnit dinții?
 — Nu știu, fiindcă dinții mei erau în pahar pe noptieră și eu nu aud bine....

Nu se lasă
 — Tribunalul te condamnă la murecă silnică pe viață.
 — Domnule președinte, vă rog să-mi scadeți, măcar, timpul cât om stat în prevenție.

Dinovatul
 — De ce plângi Liliană?
 — M'am lovit din cauza lui Petrică.
 — Cum așa?
 — Să vezi, când am vrut să-i dau un pumn, el s'a aplecat și eu am dat cu pumnul în zid.

Ghicitoarea
 — Până la vârsta de 40 ani ai să înduri o mizerie mare!
 — Și pe urmă?
 — Pe urmă, te obișnuiești!

Deosebire
 — Ști tu care este deosebirea între un ucenic și stăpân?
 — Nu!
 — Când un ucenic e bolnav, stăpânul spune că s'o fi îmbătat, pe când stăpânul dacă e beat, spune că e bolnav și-l crede toată lumea!

Gura copiilor
 — Hai să ne jucăm de-a soție și soț.
 — Nu se poate. Mama a spus că să nu facem scandal!

În lagărul sovietic de concentrare Solowki

(Urmare din pagina 1-a)

rezistă acestui destin atunci sunt expuse unei înfometări integrale. Nevoiți să presteze cele mai grele munci, primesc o hrană insuficientă și adesea deloc. În nebunia lor provocată de foame nenorocirii s'au măcelărit reciproc, cum a fost cazul unui profesor relatat de către autor, apoi mâncați, în timp ce cel mai tare rămânea în viață. Autorul a comunicat conducerii partidului din Moscova grozăviile din tabăra de muncă forțată în speranța că aceste stări nu au fost cunoscute. Este drept că, Nogtev, comandantul taberei a fost îndepărtat din postul său dar nu spre a-și primi pedeapsa meritată, ci spre a fi avansat în acest post o personalitate conducătoare a economiei sovietice.

COLȚUL LITERAR

Contrast

Tu ești bătrân cu inima, cu anii,
 Ași vorbești cu al iubirii glas.
 În părul tău se culcărește toamna;
 Tot mai încet, mai greu e al tău pas.

Pe buze porți a bărbăției vrajă,
 Dar ochii tăi au obosit de mult.
 Tu știi să spui cuvinte pătimase
 Dar deia tine nu pot să le ascult.

Cunoști atâția oameni și orașe,
 Cunoști prea multe pentru-a-mi povesti.
 Când îmi vorbești mă simt așa streină,
 Așa altfel, cum numai eu pot fi.

Eu sunt o primăvară, o viață
 Conită de avânt, ce-și face drum
 Pe-acolo unde e mai greu. Cu tine
 Aș îmbătrâni — aș obosi acum...

Și lângă tine, acii tăi apasă
 Chinuitor pe umerii mei juni,
 Pe inima-mi mcreu neliniștită
 Avântu- mi fără margini îl supun.

Dar fiindcă ești bătrân, eu văd în tine
 Atâta taină și necunoscut.
 O, povesteste-mi viața ta întreagă,
 Cu tot ce încă eu nu am văzut!

Verona Brato

CÂNTEC

Ei...

*Peșteră tunc domniță —
 Trup de romanță —
 Mi-am răstăgnit în manuscrise
 Întreg noianul meu de vise.
 Gândul d'n poeme,
 Împodobit cu s'ele, diademe,
 I-am trimis pe-o garofiță
 La tine domniță —
 Trup de romanță.*

GH. HUDEA

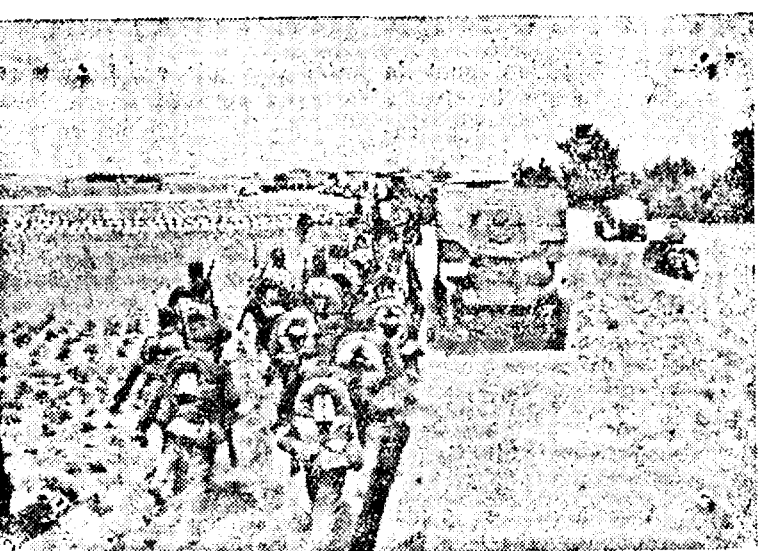
Amurg de toamnă

Colo pe deal a dus ziua soarele...
 L'a răstăgnit pe o troiță cu fața spre Apus,
 Și a pălit de groază cerul și s'au înroșit ogoarele
 De par'că era răstăgnit nu soarele — ci Iisus.

Iar greerii de prin câmpie l-au îngropat cu pompă mare
 Și tricoloruri peste groapă zărilor i-au aninat
 Și ingerii veniți din ceruri au aprins stelele curate.

Dintr'un copac căzu o frunză — a plâns o frunză
 [dup' un soare
 Ce-a încălzit o zi și o lume, cu raze binecuvântate.

Dar după tine cin'va plânge suflete ne'nsemnat?
 Alex. S. Jebeleanu

Înaintarea trupelor germane pe drumurile nisipoase din Răsărit (PK Ob.)

UZSAY IOSIF

magazin de haine bărbătești S'A MUTAT din Str. Gen. Berthelot 2 — la No. 6 — Vizitați-l fără obligațiuni — Mare asortiment — Prețuri moderate

CRONICA LITERARA de PETRE A. BUTUCEA

Coriolan Bărbat: „FLORI DE PRIMĂVARĂ“

și nuvele. 64 pagini. Prețul Lei 25. Editura librăriei „Săteanul” Sibiu
rul Coriolan Bărbat a închinat-o „prietenei mele”, deschide volumul și e o sguđuitoare înlănuire de moliv senkicwitz-ian.
Lângă popasul cărții domnului Coriolan Bărbat se așterne — cuminte — recunoștința noastră.

Ion Negescu: „FRUNZE DE LAUR“

16 pagini. Prețul Lei 30. Editura colecției „Adonis” - București
Negescu e un poet autentic și intrar părerii, care-l vede inferior ca realizare artistică volumul „Frunze de laur” îi este talentul incontestabil.
cea lui Ion Negescu e o risipi-suflet pur și pagina — peste fruntea noastră se pleacă în-voare — închide durerea în-alestoasă formă:
„Ai să ntrebi de mine și pe-ai...
Și-ai să stai în locul meu, pe când —
Tot simțindu-mi umbra lângă tine —
Ai să-azi vorile plângând...
Ai să bel cu-aceas cupă roză
Stropul roz de strugur și-amețit
Ai să pleci cu umbra mea de mândă,
Noaptea-prim orașul adormit”.
„Ai să ntrebi...”, p. 13.
După o călătorie prin carte, —
orică comentariu ni se pare inutil.

Constantin Noica: „Concepte deschise în istoria filosofiei; la Descartes, Leibniz și Kant“

cea premiată de Academia Română. Tip. „Bucovina” București
rea premiată de Academia fundă limpezime și domnul Constar-tin Noica a situat punctele esențiale ale filosofiei autorului respectiv, dăruind astfel — cititorului — pu-lința de a urmări evoluția operii în timp.
O carte pentru care domnul Constantin Noica merită felicitări..

Lucian Costin: „Balada bănățeană“

II. Studii asupra folclorului bănățean. 142 pagini. Lei 50. Craiova
ul de folclor, comparat, al lui Lucian Costin, expune în de adâncă înțelegere rodul nunci îndelungate. Hărnicia și Lucian Costin, care tran-comorile poporului nostru laborator liric de necesară tă, o slovenim aici pentru a importanța pe care o are a bănățeană”.
Intr-o vreme în care primează literatura morbidă, studiul domnu-lui Lucian Costin e binevenit, pen-tru a îndruma valorile culturale pe linia populară a unei opere de tră-nicie și seriozitate. Recomandăm a-ceastă valoroasă lucrare a domnu-lui Lucian Costin, în speranța că servim arta și cititorul.

Geo Pajiște: „Incrustări în mine“

64 pagini. Prețul Lei 80. Editura revistei „Litera” Lugoj 194
Geo Pajiște, un poet cu in-tesurse lirice, a dăruit v tri- nelor un volum cu poezii: „In-crustări în mine”.
Divizată în trei cicluri: „Eu”, „Dumnezeu” și „Liana”, dintre cari cel mai frumos e ultimul, cartea lui Fane Geo Pajiște are asemenea frăgezim, cari trebuiesc reproduce: „Privese fotografia ce șade pe birou, îmi pare că din visuri s'aude un ecou...”
„Memento...”, pag. 43.
Petre A. Butucea

emnat la
Împrumutul
Reîntregirii?

Reclădirea orașului Belgrad

(ESS). — Recent s'a hotărât refacerea edificiului fos-tului minister de in-terne în Belgrad, afectându-se în acest scop 2,000.000 di-nari. În acelaș timp s'a ho-tărât și restaurarea teatru-lui Național, care a fost in-cendiat. Ambele clădiri ur-mează să fie gata în această toamnă.

Pentru școlari
ghete și pantofi de gimnastică, la
Frații Apponyi
A R A D
vis à vis cu Primăria

Vulcanul Stromboli este din nou activ

(ESS). — După cum se anunță din Roma vulcanul Stromboli, care se află pe insula cu acelaș nume în Marea Tireniană, este din nou activ. Imprejurările sunt inundate cu o ploaie de serum și schije de piatră, care au produs pagube în-semnate, cu deosebire în vilele din apropiere.

Cesornice de mână și buzunar, pentru dame, bărbați și copii
CEL MAI PUNCTUAL ȘI IEFTIN LA
IOANOVICIU ȘI HARTMANN S.I.N.C.
BIJUTIERI
A r a d Palatul Micorțiilor

COMUNICAT

Chestura Poliției Municipiului Arad, Biroul Poliției de Siguranță, având în vedere că mulți evrei d'în cei cari s'au înapoiat dela de-tașamentele de muncă, nu s'au prezentat la Poliție, urmează ca, toți evreii cari au fost trimiși la de-tașamentele de lucru și cari din di-ferite motive de boală sau altele, au fost trimiși acasă, **SUNT OBLI-GAȚI SĂ SE PREZINTE** la Chestura Poliției Arad, Biroul Poliției de Siguranță, camera No. 4, în zilele de 16—17—18, Sept. a. c., împreună cu adeverința de scutire sau certi-ficat medical pentru a fi trecuți în evidența Poliției.
Prezentarea se poate face între orele 8.30 și 13, și d. m. între orele 16—19.
In caz de boală se va prezenta o persoană din familie pentru a da referințe. Se vor prezenta și cei în-voțiți medical, scutiți medical, și scutiți de comisia medicală a de-tașamentelor.
Șeful Bir. Pol. Sig. Indescifrabil

IMPRUMUTUL REÎNTREGIRII întărește brațele cari vă apără că-m'nul!

Vizita Domnului General PLEINICEANU și a Domnu-lui TOMESCU Ministrul Sănătății la Arad

— Starea mulțumitoare a spitalelor cu ră-niți și a instituțiilor de asistență medi-cală. — Gestul laudabil al comunelor din plasa Curtici pentru reconstruirea cated-ralei din Chișinău

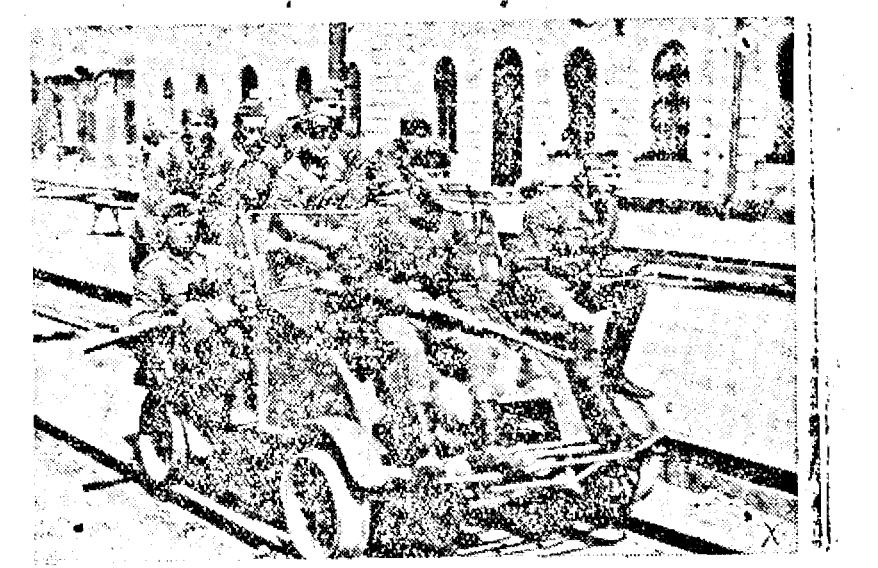
Grija pe care o poartă organele militare și cele san-tare pentru ostașii răniți, sosți de curând în orașul nostru, și pentru sănătatea populației, este pe deplin eviden-țiată prin cele două vizite d'n a-cesse zile făcute orașului nostru.
In chiar z'ua sosirii răniților, de Joi, 11 Septembrie, Aradul a fost vizitat de dl. general Pleiniceanu. D-sa însoțit de dl. prefect colonel V. Mihailescu și colonel dr. Preda, a cercetat spitalul cu răniți și a rămas pe depl'n mulțumit de per-fecta ordine ce a constat. Animat de grija ce o poartă răniților, dl. general Pleiniceanu a dat dispoziți-de a se mări capacitatea de spita-lizare în Arad.
Viner', 12 Septembrie, a descins în orașul nostru dl. Tomescu, mi-nistru al sănătății, spre a vedea in-stituțiunile locale san-tare și a se convinge de starea și modul lor de funcționare. În acest scop, la Primăria Municipiului, d-sa a avut o consfătuire, la care au participat d-nii: prefect col. V. Mihailescu și primar dr. C. Radu, și d-nii med ci — primari dr. D. Cosma d'n partea județului și dr. R. Coșoiu din par-tea Municipiului, cum și d-nii med-icii directori ai spitalelor și dl. co-mandant al Cercului de Recrutare.
Dl. Ministru s'a interesat cu oca-ziuca acestei consfătuiri de toate problemele san-tare și de asistență, atât privitoare la ostașii răniți, cât și la populația din oraș și județ, și

a dat dispozițiuni de urmare în toc-te chestiunile de sănătate, în de-osebi pentru dotarea spitalelor și instituțiilor de asistență medicală cu cele necesare, spre a putea face față nevoilor cari privesc ostașii răniți și populația.
Dl. ministru Tomescu, secondat de dl. prefect colonel V. Mihailescu și dl. primar dr. Cornel Radu a plecat apoi să vadă spitalele și celelalte instituțiuni san-tare din oraș și a rămas perfect sat sfăcut de cele constatate, pentru care a mulțumit atât d-lor Prefect și Primar cât și d-lor medici pentru munca neobos-ită în domeniul sanitar.
Dl. Ministru, a părăs't orașul în-că în seara zilei continuându-și dru-mul spre alte centre d'n țară.
O faptă ce se relevă dela sine este donațiunea pe care au făcut-o co-munele din plasa Curtici condusă de dl. pretor Petre Bîanu, în suma de lei 60.649 pentru reconstruirea Sf. Catedrale din Chișinău-Basarab-ia. Suma a fost remisă de dl. pre-fect colonel V. Mihailescu, d-lui guvernator al Basarabiei general Voiculescu încă în ziua de 13 Sep-tembrie, cu bunele urăr: întru grab-nica refacere a provinciei eli-berate.

Pentru gestul de o vādă nobletă creștinească și un pilduitor patrio-tism, conducători și populația sa-telor din plasa Curtici merită toată lauda și recunoștința.

CASTELUL DIN POSEN DEVINE LOCUINȚA LUI HITLER

Berlin, 29. — (UTA) După cum ne comunică „Litz-mannstädter Zeitung” Caste-lul din Posen, fost rezidență regală, a primit numele „Cas-telul german din Posen”, din ordinul lui Adolf Hitler. Acest Castel a fost destinat ca locuință Führerului, fiind așezat în teritoriul german reîncorporat. Castelul, în a-fară de aceasta, va fi sediul Gauleiterului și, al Reichs-stadhalterului ca și al marilor recepții din districtul Warthe. Pentru acest scop, Castelul german va fi de-săvârșit printr-o reconstruc-ție masivă fiind considerată în programul noilor con-structii a capitalei districtu-lui Posen de prima urgență. Pentru construcția în stil pitoresc al epocii a unei fri-ze de marmoră înaltă de 1,40 m. și lungă de 36,50 m., dispusă în sala rotundă a Castelului. Gauleiterul și Reichshalterul au constituit un concurs pentru un astfel de proiect.
Numai prin **IMPRUMU-TUL REÎNTREGIRII** se po-ate refaca ceea ce barbaria a distrus!

Pe frontul de Est. Soldații germani în înaintarea lor se folosesc și de o drezină părăs'tă de soviete. (PK. Ob.)

germane capturează o bogată pradă de munițiuni pe un aero-port sovietic. (PK. Ob.)

SPORTIVE

Un bogat sezon footballistic în această toamnă la Viena

Cercurile footballului vienez proiectează pentru sezonul de toamnă un bogat program. Seria match-urilor de mare anvergură ar urma să fie inaugurată cu tradiționala întâlnire Berlin-Viena, care a fost programată pentru 14 Septembrie pe stadionul din Prater. În aceeași zi echipele secunde ale celor două metropole vor juca în capitala Reichului.

Un alt match inter-rașe, Viena-Zürich, care trebuia să se joace Duminică trecută, dar care a trebuit să fie amânat, se va desfășura tot în cursul toamnei, la o dată care va fi fixată zilele acestea.

În sfârșit, în aceeași zi când se va disputa matchul Germania-Ungaria în capitala ungară, după toate probabilitățile la 26 Octombrie, Viena va găzdui întâlnirea Viena-Budapesta. (RDV).

Marele Premiu de Automobile al Armatei Spaniole

Pe pista „Casa de Campo” din Madrid s'au desfășurat recent cursele automobilistice ale Armatei Spaniole.

În cursa rezervată automobilelor de curse fără limită, victoria a revenit lui Ernesto Vidal, care cu un BMW-SS-500 cm. a absolvit distanța cu o medie orară de 101 km. pe

oră, stabilind în același timp și un record al pistei cu 110 km. pe oră. (RDV)

Impărțirea pe regiuni și pe districte a sportului german

Din punct de vedere administrativ formidabila organizație a sportului german este împărțită pe regiuni, care sunt 8 la număr:

„Berlin-Marca Brandenburg” cu sediul Berlin, „Mijloc” cu sediul Weimar, „Marca de Nord” cu sediul Hamburg, „Saxonia de Jos” cu sediul Braunschweig, „Wesfalia” cu sediul Dortmund, „Rhenania de Jos” cu sediul Duisburg, „Bavaria” cu sediul München și „Marca de Est” (Ostmark) cu sediul Viena.

Numărul districtelor sportive (Sportgau) este 14: Prusia de Est (Königsberg), Pomerania (Stettin), Silezia Superioară (Breslau), Silezia de Jos (Kattowitz), Saxonia (Dresda), Colonia-Aachen (Colonia), Tara Moselei (Koblenz), Marca de Vest (Saarbrücken), Baden (Karlsruhe), Alsacia (Strassburg), Württemberg (Stuttgart), Tara Sudetilor (Gablons), Danzig-Prusia de Vest (Danzig), Ținutul Wartha (Posen). Orașele din paranteză sunt sediile districtelor sportive. (RDV)

Călărești români la turneul hipic din Viena

Organizările turneelor hipice, din motive ușor de înțeles, întâmpină mari dificultăți în timpul războiului. Din această cauză în acest an numărul celebrelor turnee hipice internaționale a fost destul de restrâns. Dintre aceste puține turnee face parte acela care va fi organizat între 25 și 28 Septembrie la Viena: de „Campagnereiter-Gesell-

schaft Donauland-Südmark” și la care până în prezent s'au primit 700 de înscrieri, printre care 200 din străinătate. Dintre participanții străini sunt așteptate cu mult interes evoluțiile echipei celebrei școli speciale de cavalerie din Italia Pinerolo și echipei României, câștigătoare a numeroase asemenea turnee. (RDV)

Mareșalul erou a spus:

„De pe pământul dezrobit, în mijlocul luptei pentru cruce și dreptate, îmi îndrept gândul către tot neamul nostru și tuturor le cer să sprijine statul în aceste ceasuri mari”. Deci, subscrieți la **Impromutul Reîntregirii!**

Un soldat german se întreține cordial cu un membru al diviziei albastre spaniole care participă la luptele de pe frontul din Est. (PK. Ob.)

ACTUALITĂȚI GERMANE

Marea expoziție anuală a artei germane din München a fost vizitată în primele două săptămâni de peste 100.000 de persoane, iar jumătate din tablourile și operele expuse, au fost vândute, aducând un venit net de un milion și jumătate mărci.

Anul teatral 1940 a adus în Germania 210 premiere, după cum cântăm într-o statistică din revista „DER AUTOR”. Aceste premiere s'au dat în 123 teatre din 97 orașe germane; în fruntea tuturora au stat: Berlin și Hamburg.

Societatea germană de neurologie, va organiza congresul anual în TÜRZBURG, între 5 și 7 Octombrie, sub președinția Profesorului Dr. R u d l n, din München.

În Berlin s'au pus bazele unui institut de cercetări în domeniul navigației, sub conducerea Prof. Egmont Z e c h l i n.

Teatrul din Lipsca împlinește în Octombrie 150 de ani de existență; evenimentul va fi sărbătorit prin 6 premiere alese.

La propunerea conducătorului turismului din Germania, Ministru subsecretar de stat Hermann ES-SER, s'a înființat pe lângă Universitatea din Heidelberg, o catedră pentru Turism, cu misiunea de a cerceta domeniul organizării economiei turistice.

Detronarea orzului

În institutul german pentru cercetarea alimentației animalelor s'au făcut experiențe în privința alimentației celei mai favorabile pentru rumegătoare și porci; rezultatele obținute detronează în principiu orzul ca nutreț. Un hectar de pământ cultivat cu orz dă în medie 1800 kg. de amidon, cu cartofi 3100 kg., iar cu sfecla aproximativ 4500 kg. Organele de digestie ale rumegătoarelor prelucrează astfel nutrețul decât cele ale cailor sau porcilor. Astfel animalul rumegător produce dintr'un kg. de cartofi 178 grame de grăsime, un porc însă 285 grame. Dacă animalul este hrănit cu sfecla, diferența este și mai mare. Vita produce dintr'un kg. de sfecla de zahăr uscate 135 grame grăsime, iar porcul 271 grame, deci aproape dublul. Dintr'un kg. de orz însă porcul numai 130 grame grăsime, deci jumătate din cantitatea pe care o produce dacă este hrănit cu sfecele de zahăr uscate. Orzul înainte vreme constituia nutrețul principal pentru porci de tăiat; a fost întâi eliminat de cartofi și astăzi îi ia din ce în ce mai mult locul sfecla de zahăr, care este de patru ori mai rentabilă, cel puțin în ceea ce privește porcii. Aceste constatări nu vor schimba numai nutrețul animalelor, ci vor avea o influență considerabilă și asupra însăși mântării ogoarelor.

Citiți și răspândiți

Frontul de Vest

TIP. LOVROV & Co., ARAD

CATOLICISMUL ȘI BOLȘEVISMUL

Cardinalul francez Baudrillard se pronunța asupra bolșevismului

Berlin, 19. — (UTA). Cunoscutul cardinal francez Baudrillard, rectorul Institutului Catolic din Franța și membru al Academiei Franceze, a semnalat într'un articol, bolșevismul, ca pe cel mai mare inamic al omenirii. Marxismul se găsește la antipodi într'o absolută antinomie cu doctrina catolică și în consecință, a fost condamnată de toți, compromisuri, tratative de durată, sau provizorii. Doctrina comunistă trebuie considerată de întreaga lume catolică, inamicul cel mai primejdios. Cu entuziasm indescriptibil, se exprimă cardinalul francez, apoi asupra actualelor lupte ale Europei împotriva bolșevismului. „Întreaga lume”, așa declară el, „a fost pe margine de prăpastie, pe

punctul de a fi nimicimă ciuma comunistă. Dar dată, a apărut un vânt prospător, un vârtej care început să purifice și să însănătoșească întreaga omenire. Întreaga lume creștină și civilizată se găsește încorporată într'un plan nesfârșit pentru apărarea ordinii și stăpânirii, împotriva primejdiilor de moarte a bolșevismului. Cum ar putea clericalismul francez, conducătorii spirituali ai sufletului francez, mai ales cum ar putea o francez să șovăiască într'un moment atât de decisiv, de sprijini total, cruciada condusă de Germania pentru liberarea Rusiei, a Europei a întregei lumi, de bolșevism?”

Forța flotei rusești

Forța efectivă a flotei rusești în Marea Neagră, precum și pasivitatea ei în războiul actual, sunt comentate de colaboratorul naval al ziarului „Berliner Börsenzeitung”, Erich Glodschey într'un articol de fond. El scrie între altele:

Acum, că pe fărâșul Mării Negre se dau lupte decizive contra bolșevismului de către armata germană și cele aliate, trebuie să ne reamintim de planurile strategice navale, urmărite acolo de Uniunea Sovietelor. Molotov dorea o stabilire a puterii moscovite pe fărâșul bulgar și a dat să se înțeleagă destul de limpede că nu s'a mulțumit cu pretențiile adresate României, în urma cărora a luat Basarebia și s'a stabilit la gurile Dunării. Molotov a mai declarat că Uniunea Sovietică trebuie să aibe puncte de sprijin la strămtorile turcești și astfel să stăpânească Bosforul și Dardanelele, spre a putea pătrunde nestingherită în Mediterana. Nici o desmănțire dată prin Tass de către Molotov, ca purtător de cuvânt al lui Stalin, nu poate face uitată această destăinuire a planurilor sovietice. Dacă e nevoie de dovezi suplimentare referitoare la planurile sovietice, atunci au fost date prin prada făcută de trupele germane în portul Nicolaev.

La ocuparea orașului Nicolaev în afară de un crucișător de 10.000 t. se mai aflau în construcție și două submarine, 14 distrugătoare, precum și un cuirasat de 35.000 t. Față de forțele reduse ale flotelor de război turcești, românești și bulgare, Uniunea Sovietică nu avea nevoie de astfel de vapoare de război pe Marea Neagră. Flota dispunea însă de un vas de război din fosta flotă țaristă complex modernizat, de un crucișător greu, de trei crucișătoare mai ușoare, de un portavion, de mai multe crucișătoare de tipul cel mai nou, de oca. 15 distrugătoare mai nouă și vechi, de 40 submarine și de numeroase vapoare de război mai mici, ca puitoare de mine, călătoretoare de mine, canoniere și vedete.

De o amenințare a coastei sovietice în Marea Neagră, de către puterile învecinate, nici nu putea fi vorba ci numai de o considerabilă preponderență a flotei sovietice. Totuși Uniunea Sovietică a început să întărească considerabil flota sa din Marea Neagră, construind și cuirasate. Cuirasatul de 35.000 t. din portul Nicolaev, care a fost capturat este o dovadă zdrobitoare de intențiile agresive ale Uni-

unii sovietice înspre Mediterana prin strămtorile turcești. Construcția acestui vapor cuirasat era astfel ținută secret și nu a fost menționată în nici un manual naval. Prada bogată de vapoare de război din portul Nicolaev, care a rizează fără îndoială importanța acestui port de război și comerț care a fost pus la îndoială de meglezi. Flota de război a sovietelor din Marea Neagră, avea aci un șef jant puternic. În Nicolaev, se aflau șantierul Andrei Marly și cea Kommunar, primele au și o flotă la Odessa.

În luptele de până acum, flota sovietică din Marea Neagră nu s'au săvârșit nimic însemnat, ușoare vase de război germane și forțele aliate marine române din Marea Neagră și-au îndeplinit misiunile ce aveau. Când o formațiune sovietică de război a încercat la începutul războiului să atace portul Giurgiului, dar cel mai modern crucișător torpedier „Moskova” a fost scufundat de artileria marinei germane, încât le-a pierit pofta de lovire a Odesei să mai revină.

Repetatele atacuri aeriene au respins cu pierderi mari pe turci. Dunărea a fost repede răzbită de flota bolșevică și înaintarea armatei germane și a aliaților ei, o mare parte a fărâșului Mării Negre a intrat în stăpânirea noastră.

Țărâmul ocupat se întinde din Gurile Dunării până la vărsarea Niprului în Marea Neagră. În mai Odessa este în acest sector în mâini bolșevice. Flota Mării Negre a Sovietelor nu va împiedica, ca, sub ploaia bombelor germane să fie realizat Dunkerque-1 bolșevic pentru restul grupei din armata Budjenny. Sovietele au și pierdut o serie de vapoare de transport pe coastele Mării Negre. Un crucișător mare a fost lovit grav de către viața germană. Flota comercială din Marea Neagră nu este, atât de mare încât să suporte ușor pierderi de vase de transport. Flota este formată din 150 vapoare marfă cu un tonaj brut de 4200 t. și 29 vapoare tancuri cu 1300 BRT. E posibil însă ca o parte din această flotă să nu se aște în Marea Neagră. Măndrele victoriei nu mai o rază de acțiune adăncă uscat, ci constă în loviturile cu mărți importante pentru conducerea de război bolșevică în Marea Neagră.